

I. Országgyűlés
5. cím Közbeszerzési Hatóság

.....
dr. Kovács László
elnök

Budapest, 2021. augusztus „06”

A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 187. §-ának (1) bekezdése értelmében a Közbeszerzési Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) feladata, hogy a közérdeket, az ajánlatkérők és ajánlattevők érdekeit figyelembe véve, hatékonyan közreműködjön a közbeszerzési politika alakításában, a jogszerű közbeszerzési magatartások kialakításában és elterjesztésében, elősegítve a közpénzek nyilvános és átlátható módon történő elköltését. E feladat konkrét tartalmát a Kbt. 187. § (2) bekezdés o) és p) pontja rögzíti, amikor kimondja, hogy a Hatóság figyelemmel kíséri e törvény szabályainak érvényesülését, kezdeményezi az arra jogosultnál a közbeszerzésekkel kapcsolatos jogszabályok megalkotását, módosítását, illetőleg véleményezi a közbeszerzésekkel és a Hatóság működésével kapcsolatos jogszabálytervezeteket, valamint jogszabály-koncepciókat.

Intézmény név: Közbeszerzési Hatóság

Törzskönyvi azonosító: 329190

www.kozbeszerzes.hu

A Közbeszerzési Hatóság által ellátott feladatok összefoglalása

A törvényben meghatározott alapfeladata szerint a Közbeszerzési Hatóság a közbeszerzési eljárások előkészítése és lebonyolítása során az ajánlatkérők segítése érdekében állásfoglalásokat ad ki. A 2020. évben kibocsátott állásfoglalások száma 428 volt, azonban a Közbeszerzési Hatóság ezekhez kapcsolódóan összesen 934 kérdést válaszolt meg. Az előző évi adatokhoz képest jelentős növekedés volt tapasztalható a kérdések számában: a nagyságrendben hasonló számban érkezett állásfoglalás-kérések a 2019. évben 766 kérdést, míg 2020-ban már 934 kérdést tartalmaztak, vagyis egy-egy megkeresés jellemzően több kérdést is tartalmazott.

A Közbeszerzési Hatóság továbbra is kiemelt feladatának tekinti a közbeszerzési jogalkalmazás támogatását és a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos jó gyakorlatok elterjesztését, melynek érdekében konferenciákat szervez. A Hatóság célja a hatályos jogszabályok, illetve a gyakorlatban észlelt problémák megoldásainak ismertetése és a gyakorlati tapasztalatok széles körű megosztása. 2020-ban a váratlanul és hirtelen kialakuló járványhelyzet ellenére gyorsan sikerült átállni a digitális platformra, így ebben az évben saját szervezésben közel 1 700 közbeszerzési szakember képzéséhez járult hozzá a Hatóság.

A 2020. évben az előző évhez képest tovább csökkent a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárások száma. Az ajánlatkérők a 2020. évben összesen 246 alkalommal tájékoztatták a Közbeszerzési Hatóság elnökét arról, hogy hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást indítottak, ami 10%-kal kevesebb, mint 2019-ben. A hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárások törvényességi ellenőrzésének hatékonyságát igazolja ezen eljárások számának visszaszorulása. Az előző évek adatai alapján ugyanis megállapítható, hogy a Közbeszerzési Hatóság szigorú és következetes ellenőrzési gyakorlatának köszönhetően a versenyt nagymértékben nélkülöző hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárások száma az elmúlt hét évben folyamatos csökkenést mutat.

A Közbeszerzési Hatóság továbbra is 2 munkanapon belül lektorálja az Európai Unió Hivatalos Lapjában és a napi szerkesztésű hazai Közbeszerzési Értesítőben közzétételre kerülő hirdetményekeket. 2020-ban 24 827 db hirdetmény és 104 db bírósági határozat került iktatásra és feldolgozásra. A hirdetményekkel kapcsolatban az ajánlatkérőknek megküldött hiánypótlások száma az elmúlt években folyamatosan emelkedett, és 2020-ban is közel azonos nagyságrendű volt, mint az azt megelőző évben (24 672 db). A Hatóság hiánypótlási

felhívások megküldésével és az azokhoz kapcsolódó telefonos támogatással segíti az ajánlatkérőket abban, hogy a hirdetményük jogszerű tartalommal kerüljön közzétételre.

A Hatóság ellenőrzési tevékenysége további szigorításának eredményeként 2020-ban a szerződések teljesítésének és módosításának ellenőrzése kapcsán lefolytatott eljárások száma a tavalyi évekhez képest folyamatosan nőtt, így a Hatóság 2020-ban 91 db eljárást folytatott le, ami az előző évhez képest csaknem egyharmados növekedést jelent. Emellett a Hatóság 2020-ban Közbeszerzési Anonim Chat (KAC) néven információs csatornát indított el, amely lehetőséget biztosít arra, hogy a Hatóság munkatársaival bárki anonim módon osszon meg információkat vélt vagy valós közbeszerzési jogi jogsértések tekintetében.

A 2020. év jelentős eredményei közé sorolható, hogy a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) akkreditálta a Közbeszerzési Hatóság statisztikai tevékenységét, melynek eredményeként a Hatóság a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjává vált. A Hatóság csatlakozása a Hivatalos Statisztikai Szolgálathoz az Európai Unión belül is egyedülálló és példaértékű, ez jól mutatja a hazai közbeszerzési statisztikák nemzetközi összevetésben is kimagasló színvonalát. Az akkreditáció egyben annak is biztosítékául szolgál, hogy a Hatóság több mint tíz éve végzett statisztikai tevékenysége megfelelően ellenőrzött adatokon alapuló, hiteles információkkal szolgál az érdeklődők számára.

A 2020-as év a Közbeszerzési Hatóság életében fontos mérföldkő volt, hiszen ebben az évben ünnepelte fennállásának 25. évfordulóját, melyre a Hatóság online nemzetközi konferenciát szervezett, ahol a legmeghatározóbb nemzetközi szervezetek képviselői tartottak előadást. Az évfordulóra a Közbeszerzési Hatóság megalapította a Pro Procurement-díjat, amelyet a magyarországi közbeszerzések területén folytatott tudományos vagy szakmai tevékenység körében elért kiemelkedő eredményekért vagy a hosszú távon elkötelezett, magas színvonalon folytatott szakmai munka elismeréseként ítél oda.

A lefolytatott közbeszerzési eljárások jellemzői

A 2020. évben az ajánlatkérők összesen 7 431 db eredményes közbeszerzési eljárást folytattak le, amely kb. 25%-os csökkenést jelent a 2019. évben regisztrált 9 837 db eljáráshoz képest. Az összérték tekintetében enyhe csökkenés volt tapasztalható, a korábbi év 3 430 Mrd Ft-os összértékétől a beszámolási időszakban realizált 3 263,6 Mrd Ft kb. 5%-kal volt alacsonyabb.

A részben európai uniós forrásokból finanszírozott eljárások súlya – mind számukban, mind értékükben – csökkent. 2020-ban összesen 2 312 db közbeszerzési eljárásban került sor európai uniós forrás felhasználására, amely darabszám szerint az összes eredményes eljárás 31,1%-át tette ki, miközben az eredményes közbeszerzési eljárások összértékének 27,3%-ához kapcsolódott a hazai mellett uniós forrás.

A közbeszerzések főbb beszerzési tárgyak szerinti vizsgálata alapján megállapítható, hogy 2020-ban az építési beruházások az összes eljárás 37,8%-át, a közbeszerzési eljárások értékének pedig 51,6%-át tették ki. Az eljárások 35,8%-a, érték szerint pedig 20,5%-a árubeszerzés volt, míg az eljárások további 26,4%-át, érték szerint pedig 27,9%-át a szolgáltatás-megrendelések jelentették. A tavalyi évhez képest a szolgáltatás-megrendelés arányában volt kimutatható jelentős emelkedés: ez utóbbi 2019-ben az eljárások 20%-át, 2020-ban pedig több mint egynegyedét (26,4%) jelentette, miközben érték tekintetében a 2019. évi 16,1%-hoz képest arányuk 2020-ra 27,9%-ra nőtt.

A közbeszerzéseket ajánlatkérői oldalról vizsgálva, az előző évhez hasonlóan a regionális/helyi szintű ajánlatkérők folytatták le a legtöbb eljárást (37,5%-os arányt alkotva), érték tekintetében pedig továbbra is a közjogi szervek álltak az első helyen (34,3%-os értékarányal).

A mikro-, kis és középvállalkozások az eljárások 83,8%-ában (6 225 db) nyújtottak be nyertes ajánlatot, szemben a 2019. évi 87%-kal. A közbeszerzések értékét tekintve a mikro-, kis- és

középvállalkozások a tárgyévben 1 828,8 Mrd forint értékű közbeszerzésben szerepeltek nyertesként, amely az előző évhez viszonyítva 9,3%-os csökkenést jelentett, a kkv-k esetében az összes közbeszerzési eljárás értékén belüli részesedése pedig 56%-ot tett ki 2020-ban.

A közbeszerzések eljárástípus szerinti alakulását vizsgálva, az uniós eljárásrendben – az előző évhez hasonlóan – a nyílt eljárás volt a leggyakrabban alkalmazott eljárástípus (84,2%), és ezzel realizálták az összérték döntő többségét is (79,5%). A nemzeti eljárásrendben a Kbt. 115. § szerinti eljárás (nyílt eljárás szabályai szerint) dominált mind a darabszámot (39,8% aránnyal), mind az értéket (38,6% hányad) tekintve.

Az uniós eljárásrendben 2 841 darab közbeszerzési eljárás összesen 2 739,7 milliárd forint értékben zárult eredményesen, így 2020-ban egy eljárás átlagos értéke 964,3 millió forintot tett ki. A nemzeti eljárásrend szerint lefolytatott közbeszerzéseknél összesen 4 590 darab eljárás zárult eredményesen 523,9 milliárd forint értékben, így esetükben az egy közbeszerzési eljárásra jutó átlagos érték 114,1 millió forintot jelentett. Az uniós eljárások átlagos értéke tehát mintegy nyolc és félszerese volt 2020-ban a nemzeti eljárásrendben lefolytatott közbeszerzések átlagos értékének, ahogy a 2019-es évben is.

A Közbeszerzési Döntőbizottság tevékenységének és a jogorvoslati ügyek főbb tapasztalatainak összefoglalása

A Közbeszerzési Döntőbizottság jogorvoslati tevékenységének alapját az Európai Parlament és a Tanács által elfogadott irányelvek, valamint a Kbt. és végrehajtási rendeletei képezik. A Közbeszerzési Döntőbizottság munkája során figyelembe veszi az irányelvek rendelkezései alapján meghozott európai bírósági ítéleteket is. A jogorvoslati eljárás célja, hogy gyorsan és hatékonyan fel tudjon lépni a közbeszerzésekkel kapcsolatos jogsértésekkel szemben.

Az elmúlt évben összesen 560 jogorvoslati eljárás indult a Közbeszerzési Döntőbizottság előtt, 2%-kal kevesebb, mint 2019-ben. A közbeszerzési eljárásban részvételre jelentkezőként, ajánlattevőként részt vett gazdasági szereplők, illetve ajánlatkérők kérelmére 288 jogorvoslati eljárás indult. A közbeszerzési törvényben az arra felhatalmazott személyek és szervezetek hivatalból 272 jogorvoslati eljárást kezdeményeztek, ebből a Közbeszerzési Hatóság elnöke 117 jogorvoslati eljárást kezdeményezett.

A Közbeszerzési Döntőbizottság a 2020. évben az ügyek súlyához és összetettségéhez képest a rendkívül rövid, az előző évek gyakorlatával megegyezően átlagosan 27 napos ügyintézési határidő mellett is hatékonyan, zökkenőmentesen, magas színvonalon működött a pandémia ellenére is.

A Közbeszerzési Döntőbizottság az elmúlt években érdemi határozatainak közel háromnegyedében állapított meg jogsértést, 2020-ban ez az arány 73% volt (418 döntésből 306 határozatban állapított meg jogsértést).

A Döntőbizottság a jogsértések 18%-át a közbeszerzési eljárások mellőzése okán állapította meg, míg 106 esetben állapított meg jogsértést amiatt, hogy az ajánlatkérő nem megfelelően vagy nem a törvénynek megfelelően végezte el az ajánlatok bírálatát és értékelését.

A megállapított jogsértések szankciójaként a Közbeszerzési Döntőbizottság további jogkövetkezményeket is alkalmaz. A Közbeszerzési Döntőbizottság által kiszabott bírság összege 2020-ban 703,7 millió forint volt. A Közbeszerzési Döntőbizottság által kiszabott bírságok összegéből 2020. évben pénzügyileg teljesült 566,3 millió forint, mely összeget a Közbeszerzési Hatóság mérleg fordulónappal a központi költségvetésbe utalt.

Az előirányzatok alakulása

A Hatóság – fejezet és intézmény – 2020. évben 3 018,6 millió forint saját bevételből, 544,1 millió forint költségvetési támogatásból, valamint a 2020. évben jóváhagyott, 2019. évi 1 469,2 millió forint pénzmaradványból gazdálkodott.

Megnevezés	2019. évi tény	2020. évi eredeti előirányzat	2020. évi törvényi módosított előirányzat	2020. évi módosított előirányzat	2020. évi tény	5/1	5/4
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	millió forintban, egy tizedessel					% -ban	
Kiadás	2 310,0	2 823,6	-	5 031,9	2 671,0	115,6	53,1
ebből: személyi juttatás	1 163,8	1 370,7	-	1 918,6	1 398,3	120,1	72,9
Bevétel	2 513,8	2 769,0	-	3 018,6	3 018,6	120,1	100,0
Támogatás	79,0	54,6	-	544,1	544,1	688,7	100,0
Előirányzat-maradvány	1 469,2	-	-	1 469,2	2 360,9	160,7	160,7
Létszám (fő)	127	160	-	160	123	96,9	76,9

millió forintban egy tizedessel fő

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Kiadásból személyi juttatás	Létszám engedélyezett (fő)
2019. évi LXXI. törvény szerinti előirányzat	2 823,6	2 769,0	54,6	1 370,7	160
Módosítások jogcímenként					
- 2019. évi költségvetési kötelezettség vállalással terhelt maradvány	1 361,1	1 361,1			
- 2019. évi szabad maradvány	108,1	108,1			
- választott tisztségviselők és felsővezetők 2020. évi illetménytöbbletének támogatása (PM/2136-2/2020)	17,5		17,5		
- különleges jogállású szervek 2020. évi illetménytöbbletének támogatása (PM/5472-1/2020)	444,5		444,5		
- a Küt. szerinti szabadságmegváltás, illetve a jogviszony-átalakulást el nem fogadók felmentése többletkiadásának támogatása (PM/13658-2/2020)	26,5		26,5		
- 1918/2020. (XII.17.) Korm. határozat szerinti támogatás	1,0		1,0		
- Áht. 30. § (3) költségvetési bevételek túlteljesítése miatti előirányzat emelés	249,6	249,6			
2020. évi módosított előirányzat	5 031,9	4 487,8	544,1	1 370,7	160

Bevételek alakulása

A saját bevételek hirdetményellenőrzési és közzétételi díjakból, a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárások törvényességi ellenőrzéséért fizetett ellenőrzési díjból, a döntőbizottsági eljáráshoz, a minősített ajánlattevők hivatalos jegyzékbe vételéhez kapcsolódó igazgatási szolgáltatási díjból, valamint a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadók névjegyzékbe vételi díjából tevődtek össze, melyeket a Hatóság kizárólag az alaptevékenységének finanszírozására fordított.

Az állami támogatás aránya a saját bevételekhez viszonyítva 18% volt a beszámolási időszakban.

A bevételek között meghatározók a közhatalmi bevételek, amelyek 2020-ban az előző évihez viszonyítva számottevő növekedést mutatnak, a 2019. évi érték 111%-át teszik ki.

Kiadások alakulása

A dologi kiadások előző évhez viszonyított növekedése a kommunikációs szolgáltatások, valamint az egyéb dologi kiadások növekedéséből adódik.

A felhalmozási kiadások meghatározó tételei a beruházások, mely növekedést mutat az előző évihez képest, az immateriális javak, valamint az informatikai eszközök beszerzése, létesítése sorok növekedésével.

A Hatóság 2020. évi költségvetésének módosítására, a pénzmaradvány igénybevétele, az év közben kapott többlettámogatás, valamint a költségvetés végrehajtása során felmerült igényeknek megfelelően belső átcsoportosítás miatt került sor.

Személyi juttatások

A Hatóság létszáma 2020-ban eredeti előirányzatként 160 fő volt, amely létszámelőirányzat év közben nem változott. A megbízási szerződéssel és részmunkaidőben foglalkoztatott munkavállalók figyelembe vételével 2020. év végére a munkajogi létszám 140 fő volt, 123 fő foglalkoztatotti létszám mellett.

Költségvetési maradvány

A 2020. évi elszámolásban a Hatóság 2 360,9 millió forint előirányzat-maradványt mutatott ki, amelyből 1 227,1 millió forint kötelezettségvállalással terhelt, a szabad maradvány 1 133,8 millió forint.

Fejezeti kezelésű előirányzatok

A Hatóság 2020. évben fejezeti kezelésű előirányzattal nem rendelkezett.

